

SINTEZA-KCD – Koalicija civilne družbe za prenovo

Zadeva: Informacija o sestanku s Predsednikom g. B. Pahorjem na temo volilne zakonodaje.

Spoštovani člani PS SINTEZE-KCD, somišljeniki in podporniki,

kot smo vas že predhodno obvestili, smo se predstavniki SINTEZE-KCD (E. M. Pintar, M. Maček in M. Marc) 16. julija 2020 sestali s Predsednikom države g. Borutom Pahorjem. Tema pogovora je bila volilna zakonodaja, povod pa [naše pismo](#) njemu z dne 5.6.2020. Namen sestanka je bil, da g. Pahorja še enkrat opozorimo, da eventualni dogovor političnih strank o korekciji volilnih okrajev v ničemer ne spreminja bistva sedanje volilne zakonodaje in je zato nezadosten.

Na sestanku smo g. Pahorja ponovno seznanili z našim stališčem, da vodje političnih strank vedno znova (primer je tudi včerajšnji razgovor pri predsedniku DZ) dokazujejo, da niso niti pripravljeni niti sposobni doseči dogovora o prenovi naše nedemokratske volilne zakonodaje. Še več, dogovoriti se niso sposobni niti glede njene minimalne korekcije, ki bi volivcem omogočila personalizacijo volilnega izbora (uvredba absolutnega prednostnega glasu). Celo pri izpolnjevanju odločbe US, odprave nesorazmernosti volilnih okrajev, se očitno zatika, pri čemer prihaja do izražanja skrajnih absurdov, npr.: da je sedanje razmerje med velikostjo volilnih okrajev (»mogoče res«) preveliko, (1 : 3,6), da pa bi bilo »mogoče sprejemljivo« razmerje 1 : 3 (!). Taka stališča jasno opozarjajo na plitvost razumevanja resničnega problema sedanje volilne zakonodaje in domet njihove pripravljenosti, da poiščejo rešitev zanj. Očitno je, da poslanci in njihovi strankarski prvaki svoje interese postavljajo pred načela demokracije.

Opozorili smo ga, da lahko ta gordijski vozol politične nesposobnosti strank (ki že blokira druge agregate političnega sistema) preseka samo on z odločno akcijo. Predlagali smo mu, naj, kot so to storili v podobnih situacijah v nekaterih drugih državah, **ustanovi NACIONALNI SVET ZA DEMOKRATIZACIJO ter ga zadolži, da v šestih mesecih pripravi sodoben predlog volilne zakonodaje**. Pri tem smo ga posebej seznanili z izkušnjami drugih, da tak svet ne sme biti sestavljen pretežno iz pravnikov, saj je vsebina volilnega sistema izrazito POLITIČNO in ne (zgoj) pravno vprašanje. Tako oblikovani predlog nove volilne zakonodaje pa bi morali predstaviti državljanom in o njem odločati na referendumu.

Predsednik se je strinjal, da sedanja nesposobnost dogovora o spremembi volilne zakonodaje grozi, da Slovenija v trenutku, ko bo (bi) moral razpisati nove volitve, ne bo imela legitimne pravne podlage zanje. Prav tako se je strinjal, da je sedanji volilni sistem slab, neprimeren in zastarel ter potreben temeljite prenove, ne zgolj kozmetičnih popravkov. Posebej so ga zanimale izkušnje držav, ki so ta problem reševale z referendumom, ne v parlamentu.

Svoje razmišljanje je sklenil z upanjem, da bodo stranke vendarle prišle do soglasja ne samo glede uskladitve volilnih okrajev, temveč tudi glede uvedbe prednostnega glasu. Rok za to je 21. december letos, zato odločitve za alternativno pot priprave predloga temeljite prenove volilne zakonodaje, ki smo jo predlagali mi, do takrat ne bo sprejel. Bo pa v strokovnih pogovorih razmišljal o njej oz. opozarjal na to možnost, zlasti, če se bodo politične razmere še naprej zapletale.

Ob koncu sestanka smo še enkrat poudarili naše stališče, da tudi pravočasen dogovor političnih strank o volilnih okrajih ničesar ne rešuje. Lahko njemu daje pravno legitimnost glede na zahtevo Ustavnega sodišča, ne daje pa mu državljske legitimnosti glede na dejstvo, da je 85 % volivcev prepričanih, da sedanji sistem volitev ni ustrezen. Pozvali smo ga k odločitvi, ali bo v tem primeru stopil na stran državljanov, ali pa bo še naprej podpiral politične stranke in strankokracijo, ki duši zadnje ostanke demokracije!

Dogovorili smo se, da pogovore nadaljujemo jeseni, kar je razvidno tudi iz [sporočila za javnost](#).

Informacijo pripravili E.M. Pintar, M. Marc in M. Maček.